

Wandelen in het ...

**NATURPARK
HOHE MARK**

RONDWANDELINGEN

in het westelijke Münsterland

Isselburg - Bocholt - Rhede - Borken - Velen
Ontdek het westelijke natuurpark Hohe Mark

Tussen het Münsterland, de Nederrijn en het Ruhrgebied kun je in het natuurpark Hohe Mark eropuit trekken en de prachtige natuur ontdekken in een gebied van ongeveer 2.000 km², dat verrassend dicht bij de bebouwde kom ligt.

Weiden en velden afgewisseld met heggen, kleine bossen en heide kenmerken het landschap van het westelijke Münsterland in het natuurpark Hohe Mark. De rivier Bocholter Aa verbindt de plaatsen Isselburg, Bocholt, Rhede, Borken en Velen.

Charmante routes nodigen je uit om de geschiedenis, natuur en cultuur van de regio op een bijzondere manier te ervaren.

Voel de rust van de natuur, sta even stil, ga op ontdekkingsstocht en beleef het parklandschap van het Münsterland.

We kijken naar je uit!

INHOUD

Wegwijzers – Oriëntatie onderweg	4
Hier moet je op letten	6
Overzichtskaart – Rondwandelingen in het westelijke Münsterland	8
Even voorstellen – De natuurpark-gemeentes & hun tourist-informations	10
A1 Grensgezichten rond Anholt	12
I1 Van de Aa naar de Anholter Schweiz.....	13
B1 Het industriële cultuurgood van Bocholt beleven	14
B2 Tussen Rodelberg, Kubaai en Aa-meer	15
B3 Op het spoor van de fabrikantenvilla's	16
B4 Bocholts groene oase	17
B1 Rond kasteel Diepenbrock	18
B2 Natuur, dorpsleven en kasteelromantiek	19
B3 Langs buffels en spoorwegrestanten	20
S1 Sporen des tijds in het groen	21
S2 Hinnikende paarden en rondcirkelende ooievaars	22
R1 Door het landelijke Rhede – weiden, wegen, weidse uitzichten	24
R2 Op pad door het glimlachende Münsterland	25
R3 Van het buitenbad naar het Aa-meer en terug	26
R4 Weidse velden en stille bospaden	27
B1 Vijf torens, één pad – Borken ontdekken.....	28
B2 Door "De Bergen" naar jeugdkasteel Gemen.....	29
B1 Heemkundehuis, klooster & ven: Burlo beleven	30
G1 Van het Sternbusch naar de molen	31
H1 Avontuur aan het Pröbstingmeer	32
H2 Familiepret met planetenweg, klimbos & boottocht	33
W1 Op het spoor van de uienhistorie van Weseke	34
V1 Ontdekkingsstocht door Velen	36
V2 Natuurbeleving rond Velen.....	37
V3 Door het parklandschap van het Münsterland.....	38
R1 Langs de Bocholter Aa en door het stadspark van Ramsdorf	39
Kom mee naar buiten – het avontuur tegemoet!	40
Premium-wandelpaden – Rondtochten in het natuurpark Hohe Mark	42
LandStreifer Reis door de tijd in Hamminkeln/Rhede –	44
Dingdener/Büngerner Heide	
LandStreifer De bergen in Borken en Velen	46
Colofon	48

WEGWIJZERS

Oriëntatie onderweg

Om ervoor te zorgen dat je niet van het pad afdwaalt, zijn er duidelijk zichtbare markeringen: zwarte borden met witte letters, aangebracht op bomen of palen.

De lokale rondwandelingen hebben afkortingen zoals "H2" voor Hoxfeld of "B3" voor Barlo – de letter staat voor het startpunt, het cijfer voor de betreffende route. Begin gewoon te wandelen en volg de borden!

De markeringen worden onderhouden door de vereniging "Westfälischer Heimatbund" (WHB) en haar trouwe vrijwilligers. Mocht er toch een keer een bord ontbreken, dan is de WHB dankbaar voor een kort bericht hierover.

www.whb.nrw

Alle rondwandelingen in de regio worden op de volgende pagina's kort beschreven en op kleine kaarten weergegeven. De legenda van de symbolen kun je hier vinden. De pictogrammen zijn op alle kaarten hetzelfde en laten in één oogopslag zien wat onderweg belangrijk is.

B3 Lokale rondwandeling

Beschermd natuurgebied

P Parkeerplaats

Standplaats voor campers

Speeltuin

WC Toiletten

Horeca **Café**

Zelfbediening/kiosk

Schuilhut

Interessant plekje

HIER MOET JE OP LETTEN

In het bos leven allerlei dieren en planten. Je betreedt het als een recreatieruimte, **op eigen risico**. Wilde zwijnen, vossen en dergelijke zijn dankbaar als je je respectvol gedraagt.

GEDRAG IN DE NATUUR

Is er al eens iemand op je hoofd gaan staan?

Bedankt dat je op het pad blijft.

Hou je van een schone omgeving? Dat geldt ook voor de bewoners van de bossen, velden en weiden en voor iedereen die hier te gast is.

Neem gewoon weer mee terug wat je hiernaartoe hebt gebracht!

Alles wat groeit heeft een zin, verrijkt de natuur en is een lust voor ons oog. Sommige dingen vallen onder natuurbescherming. **Pluk niets af.**

Hoor de wind ruisen, de takken kraken, de vogels tijlpen. Zachte muziek waaraan je je hartje kunt ophalen. **Wees stil om het concert niet te verstoren.**

Doodsangst – stress – hoog energieverbruik – een opgejaagd dier mist reserves om voedsel te zoeken en voor zijn kroost te zorgen. **Je hond geniet ook van de wandeling als hij aan de lijn is.**

Een beetje gloed verandert snel in een groot vuur. **Bedankt dat je in het bos niet rookt en geen vuurtje maakt.**

In de land- en bosbouw zijn vaak grote en zware machines nodig. **Bedankt dat je helpt om ervoor te zorgen dat deze altijd via de wegen op hun bestemming komen en dat je op de aangewezen parkeerplaatsen voor wandelaars parkeert.**

Bedankt dat je ons helpt onze natuur te beschermen en te behouden.

RONDWANDELINGEN

in het westelijke Münsterland

1	A1	Grensgezichten rond Anholt	Afstand	7,6 km	14	R3	Van het buitenbad naar het Aa-meer en terug	Afstand	11,3 km
2	I1	Van de Aa naar de Anholter Schweiz	Afstand	16,3 km	15	R4	Weidse velden en stille bosspaden	Afstand	11,7 km
3	B1	Het industriële cultuurgood van Bocholt beleven	Afstand	9,0 km	16	B1	Vijf torens, één pad – Borken ontdekken	Afstand	4,3 km
4	B2	Tussen Rodelberg, Kubaai en Aa-meer	Afstand	14,5 km	17	B2	Door "De Bergen" naar jeugdkasteel Gemen	Afstand	12,6 km
5	B3	Op het spoor van de fabrikantenvilla's	Afstand	6,5 km	18	B1	Heemkundehuis, klooster & ven: Burlo beleven	Afstand	3,5 km
6	B4	Bocholts groene oase	Afstand	8,5 km	19	G1	Van het Sternbusch naar de molen	Afstand	15,1 km
7	B1	Rond kasteel Diepenbrock	Afstand	3,2 km	20	H1	Avontuur aan het Pröbstingmeer	Afstand	3,5 km
8	B2	Natuur, dorpsleven en kasteelromantiek	Afstand	6,3 km	21	H2	Familiepret met planetenweg, klimbos & boottocht	Afstand	4,0 km
9	B3	Langs buffels en spoorwegrestanten	Afstand	10,2 km	22	W1	Op het spoor van de uienhistorie van Weseke	Afstand	9,5 km
10	S1	Sporen des tijds in het groen	Afstand	7,6 km	23	V1	Ontdekkingstocht door Velen	Afstand	3,7 km
11	S2	Hinnikende paarden en rondcirkelende ooievaars	Afstand	9,4 km	24	V2	Natuurbeleving rond Velen	Afstand	12,6 km
12	R1	Door het landelijke Rhede –
weiden, wegen, weidse uitzichten	Afstand	6,6 km	25	V3	Door het parklandschap van het Münsterland	Afstand	15,9 km
13	R2	Op pad door het glimlachende Münsterland	Afstand	11,0 km	26	R1	Langs de Bocholter Aa en door het
stadspark van Ramsdorf	Afstand	15,4 km

EVEN VOORSTELLEN

De natuurparkgemeenten & hun tourist-informations

ISSELBURG

In het uiterste westen van de regio Münsterland, direct aan de Nederlandse grens, ligt de stad Isselburg met haar ongeveer 11.000 inwoners. De prachtige waterburcht Anholt met zijn museum, park en aangrenzende waterlopen is het culturele en toeristische hart van de stad. Omringd door uitgestrekte natuur leiden gevarieerde fiets- en wandelpaden langs de IJssel, door bossen en velden – ideaal voor iedereen die op zoek is naar rust en ontspanning.

Markt 5-7 | 46419 Isselburg | Tel. +49 2874 942344
tourismus@isselburg.de | [isselburg.de](https://www.isselburg.de)

BOCHOLT

Bocholt, met meer dan 800 jaar geschiedenis, combineert charmante stadsflair met spannende natuur. Of het nu gaat om schilderachtige wandeltochten of goed opgezette fietspaden – de stad nodigt je uit om op ontdekkingsstocht te gaan. Talloze mogelijkheden om te shoppen, een levendige weekmarkt en tal van recreatieve activiteiten maken Bocholt aantrekkelijk voor zowel zijn inwoners als zijn bezoekers.

Nordstraße 14 | 46399 Bocholt | Tel. +49 2871 5044
info@tourist-info-bocholt.de | [bocholt.de](https://www.bocholt.de)

RHEDE

De stad Rhede, waar zo'n 20.000 mensen wonen, noemt zichzelf graag de "Glimlach van het Münsterland". Het historische centrum met zijn kleine winkeltjes en gezellige cafés nodigt uit tot slenteren en vertoeven. Een cultureel hoogtepunt is het museum Villa Medica, dat fascinerende inzichten biedt in de geschiedenis van de geneeskunde. Omgeven door prachtige natuur en een charmante mix van traditie en moderniteit weet Rhede te overtuigen met zijn levenskwaliteit en sterke gemeenschapszin.

Bahnhofstraße 1 | 46414 Rhede | Tel. +49 2872 930100
tourist@rhede.de | [rhede.de](https://www.rhede.de)

BORKEN

De stad Borken maakt indruk met zijn geslaagde mix van urbaan leven en recreëren in de natuur. Hier wonen zo'n 43.000 mensen in een royaal stedelijk gebied dat harmonieus opgaat in het typische parklandschap van het Münsterland. Het levendige stadscentrum biedt zeer diverse winkelmogelijkheden, culturele evenementen binnen en buiten en talloze restaurants, cafés en bars. De landelijke gebieden bieden daarentegen ideale omstandigheden om tot rust te komen, lange fietstochten te maken en volop van de natuur te genieten.

Tourist-Info in de FARB | Markt 15 | 46325 Borken | Tel. +49 2861 939 252
tourist-info@borken.de | [borken.de/tourismus](https://www.borken.de/tourismus)

VELEN

Velen en Ramsdorf – samen goed voor ongeveer 13.000 inwoners – combineren landelijke charme met de benoeming als officieel erkend kuuroord. Veel groen en indrukwekkende gebouwen zoals de waterburcht van Velen en het historische kasteel Ramsdorf kenmerken het stadsbeeld. De rijke landbouwgeschiedenis van de regio wordt mooi gepresenteerd in het levendige museum en maakt het verleden op een tastbare manier toegankelijk. Velen en Ramsdorf combineren geschiedenis, recreatie en levenskwaliteit in een harmonieuze omgeving.

Ramsdorfer Str. 19 | 46342 Velen | Tel. +49 2863 926219
touristinfo@velen.de | [velen.de](https://www.velen.de)

Huis Landfort | Megchelen (NL)

A1 Grensgezichten rond Anholt

Deze gemakkelijke rondwandeling combineert natuur met historische bezienswaardigheden. Je begint in het centrum van Anholt, vanwaar het pad je naar de imposante waterburcht van Anholt brengt. Na een korte excursie naar het naburige Huis Landfort aan de Nederlandse kant van de grens wandel je over rustige paden en langs een schilderachtig meer terug naar Anholt. Een gemoedelijke tocht met spannende uitzichten over de grens.

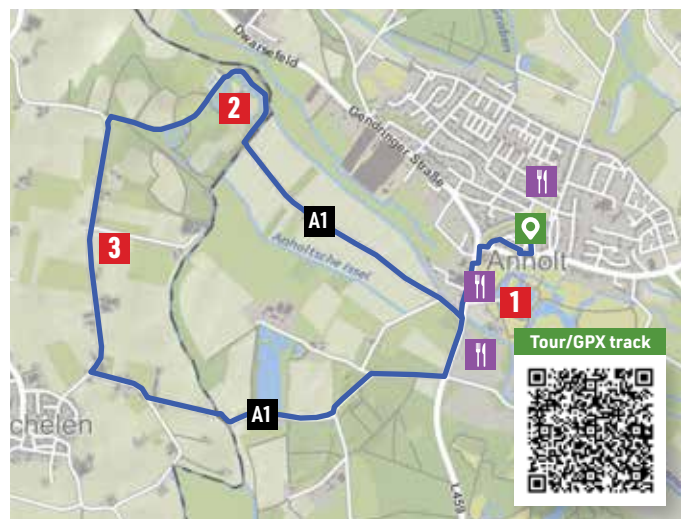
↔ Afstand 7,6 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats Kirchstraße,
Isselburg-Anholt

🚩 Highlightpunten

- 1 - Waterburcht Anholt
- 2 - Huis Landfort
- 3 - Grenservaring

Verdedigingstoren aan de IJssel | Isselburg

I1 Van de Aa naar de Anholter Schweiz

Deze afwisselende rondwandeling begint in het hartje van Anholt en combineert aantrekkelijke landschappen met culturele bijzonderheden. De route voert je langs de Aa-dijk met uitzicht op de Bocholter Aa, door stille bossen, weidse velden en groene weiden naar het centrum van Isselburg. Van daaruit loop je langs het wildpark Anholter Schweiz terug naar het startpunt. Een ideale tocht voor iedereen die wil genieten van pure natuur en ontspannen uitzichten.

↔ Afstand 16,3 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats Kirchstraße,
Isselburg-Anholt

🚩 Highlightpunten

- 1 - Bocholter Aa
- 2 - Wildpark Anholter Schweiz
- 3 - Waterburcht Anholt

Aan de Mosse | Bocholt

B1 Het industriële cultuurgood van Bocholt beleven

Deze contrastrijke tocht koppelt natuur beleven aan het industriële erfgoed van Bocholt. Hoogtepunten zijn onder andere een park waar je geiten kunt voeren, de historische Aa-promenade met de indrukwekkende "foekepots" en een unieke achthoekige schoorsteen, evenals mooie plekjes om uit te rusten zoals de stuw van Schwanenmühle. De terugweg voert je langs omheinde weides met paarden, een grote speeltuin en het Burgerpark Mosse met zijn meer en uitkijkplatform – een perfect rondje voor nieuwsgierigen, rustzoekers en gezinnen.

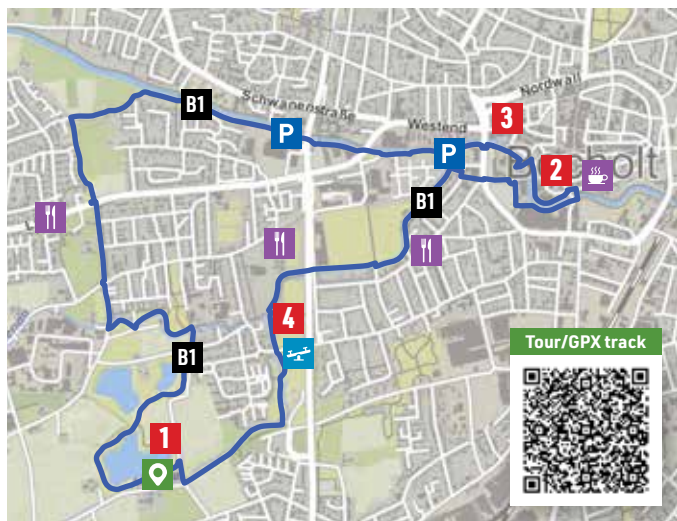
↔ Afstand 9 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats Burgerpark Mosse,
Zeisigweg 4, Bocholt

🚩 Highlightpunten

- 1 - Burgerpark Mosse
- 2 - Foekepots en schoorsteen langs de
Rossendale promenade
- 3 - Stuw/vistrap Bocholter Aa
- 4 - Grote speeltuin

Kubaai Podiumsbrücke | Bocholt

B2 Tussen Rodelberg, Kubaai en Aa-meer

Op deze tocht kun je de Hohenhorster bergen beleven – een indrukwekkend duinlandschap uit de ijstijd – gepaard aan natuur, geschiedenis en stadscultuur. Stations zoals het natuurbad Tonwerke, het romantische Rodelbergpark met zijn trouwboos, het stadsbos met dierenpark en het LWL-Museum Textilwerk bieden je spannende inzichten en plekjes om te pauzeren. Het pad leidt je door groene delen van de stad, de creatieve Kubaai-wijk en de bruisende binnenstad alvorens bij het Aa-meer gemoedelijk te eindigen – erg interessant voor nieuwsgierigen en fans van cultuur en gewoon genieten.

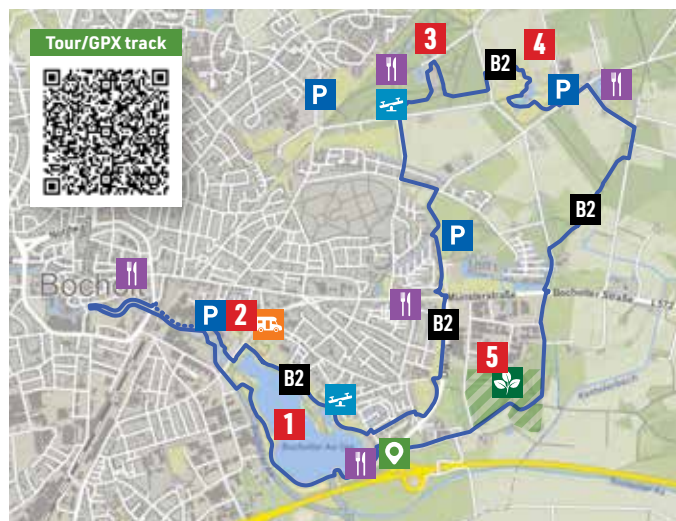
↔ Afstand 14,5 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats Hohenhorster Straße,
Bocholt, Aan de Bocholter Aasee

🚩 Highlightpunten

- 1 - Aa-meer
- 2 - LWL-Museum Textilwerk
- 3 - Stadsbos met dierenpark
- 4 - Rodelberg
- 5 - Natuurgebied Hohenhorster Berge

Fabrikantenvilla's aan de Adenauerallee | Bocholt

B3 Op het spoor van de fabrikantenvilla's

Deze cultuurhistorische route laat het rijke verleden van Bocholt zien: langs de Adenauerallee ligt het ene architectonische juweeltje naast het andere. De prachtige villa's van fabrikanten uit de Gründerzeit in de 19e eeuw vertellen je over de hoogtijdagen van de textielindustrie in Bocholt en verlenen de tour zijn bijzondere charme. De route wordt aangevuld met tussenstops in de natuur zoals het Langenbergpark en een omweg naar de populaire Slütterhoeve – een sfeervolle mix van stadsgeschiedenis, natuur en regionale flair.

↔ Afstand 6,5 km

📍 Start / finish

Sportcomplex,
Am Hünting 19, Bocholt

★ Highlightpunten

- 1 - Oude villa's aan de Adenauerallee
- 2 - Langenbergpark
- 3 - Slütterhoeve

Wildreservaat in het stadsbos | Bocholt

B4 Bocholts groene oase

Het startpunt is de campus van de Westfaalse Hogeschool in Bocholt. Van daaruit loop je verder door een prachtig stuk bos, over kronkelende paden naar het natuurbad Tonwerke. Een kleine pauze bij café "Badehaus" is een echte aanrader. Vanaf daar leidt het pad je door het park bij de Rodelberg, langs het mooie trouwbus richting het stadsbos met zijn oude bomen, wildreservaat en vijvers – ideaal om even te vertoeven. Dan keer je weer terug naar het vertrekpunt.

↔ Afstand 8,5 km

📍 Start / finish

Campus van de Westfaalse Hogeschool,
Münsterstraße 265, Bocholt

★ Highlightpunten

- 1 - Campus van de Westfaalse Hogeschool en Technologiepark
- 2 - Stadsbos en Rodelberg Park
- 3 - Natuurbad Tonwerke met horecagelegenheid

Kasteel Diepenbrock | Bocholt-Barlo

B1 Rond kasteel Diepenbrock

(geschikt voor gezinnen)

Je begint je wandeling bij kasteel Diepenbrock, een romantisch landhuis met historische charme. Aan het begin heb je al meteen een prachtig uitzicht op het kasteel langs de slotgracht. Het pad loopt door een gevarieerd cultuurlandschap met uitgestrekte velden en weiden. Je kunt een pauze inlassen bij boerderij GrenzLandeis. Dan volgt een gedeelte waarbij je de loop van een voormalige spoorlijn volgt. Via de Schlossallee, een laan met bomen, leidt de route je terug naar het vertrekpunt – een rustige tocht met weidse uitzichten en een vleugje regionale geschiedenis.

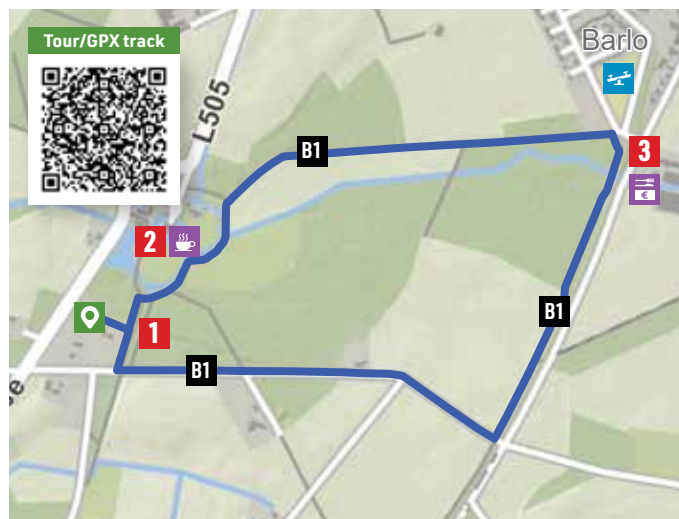
↔ Afstand 3,2 km

📍 Start / finish

Winterswijker Straße, parkeerplaats van kasteel Diepenbrock, Bocholt

★ Highlightpunten

- 1 - Natuurmonument eik
- 2 - Kasteel Diepenbrock
- 3 - GrenzLandeis, hoeve Tenhofen-Knuf

Pättken | Bocholt-Barlo

B2 Natuur, dorpsleven en kasteelromantiek

Vanaf kasteel Diepenbrock – een plek vol geschiedenis, omringd door een slotgracht en oude bomen – leidt het pad je rechtstreeks naar een schilderachtige laan. Tussen de velden en weiden opent zich een landschap dat het Münsterland echt goed typeert: weids, stil en vol plattelandsmagie. Het pad kronkelt langs een kabbelend beekje naar het hartje van Barlo, waar de kerk van St. Helena liefdevol uitkijkt over het dorp. Na een kijkje in het dorpsleven keer je weer terug naar waar het begon – met het gevoel een stukje stille schoonheid te hebben ontdekt.

↔ Afstand 6,3 km

📍 Start / finish

Winterswijker Straße, parkeerplaats van kasteel Diepenbrock, Bocholt of parkeerplaats Barloer Ringstraße, Bocholt

★ Highlightpunten

- 1 - Kasteel Diepenbrock
- 2 - De beek Holtwicker Bach
- 3 - Grote speeltuin
- 4 - St. Helenakerk

Waterbuffels op buffelboerderij Kragemann | Bocholt-Barlo

B3 Langs buffels en spoorwegrestanten

Je route begint in het hartje van Barlo – je wandelt langs de kerk, een restaurant en de levendige dorpsgevels. Buiten het dorp kun je ver uitkijken over velden en boerderijen. De route gaat verder naar de Kreuzkapellenweg, vlakbij de Nederlandse grens. De route kronkelt door stille velden en groene weiden tot je het historische viaduct over de beek Holtwicker Bach bereikt – een stil restant van de spoorlijn Bocholt-Winterswijk. Even later: de buffelboerderij Kragemann met regionale producten in de eigen boerderijwinkel. Hier grazen waterbuffels en er worden ijs en drankjes aangeboden. De terugweg voert je door een prachtig stuk bos.

↔ Afstand 10,2 km

📍 Start / finish

Barloer Ringstraße 48, Bocholt,
bij restaurant Wissing-Flinzenberg

★ Highlightpunten

- 1 – KNP 32, groene grens met Nederland
- 2 – Spoorlijn-viaduct Holtwicker Bach
- 3 – Buffelboerderij Kragemann

Natuurbad Tonwerke | Bocholt

S1 Sporen des tijds in het groen

Het stadsbos van Bocholt vormt het middelpunt van deze wandeling, die je vanaf het natuurbad Tonwerke door rustige stukjes bos voert. Langs de Schlossallee is het de moeite waard om een kleine omweg te maken via het historische kasteel Diepenbrock en de indrukwekkende "Oude Eik". Dan loop je verder over de straat Im Kortenhorn naar het stadsbos van Bocholt. Daar nodigt het monument Stadtwaldlager je uit om even stil te staan – een plek die geschiedenis en natuur op indrukwekkende wijze combineert. Via de straat Am Ziegelofen en langs een tennisbaan, waar je eventueel wat kunt eten en drinken, leidt de route je terug naar het vertrekpunt. Een rondwandeling met veel afwisseling, stille momenten en historische sporen.

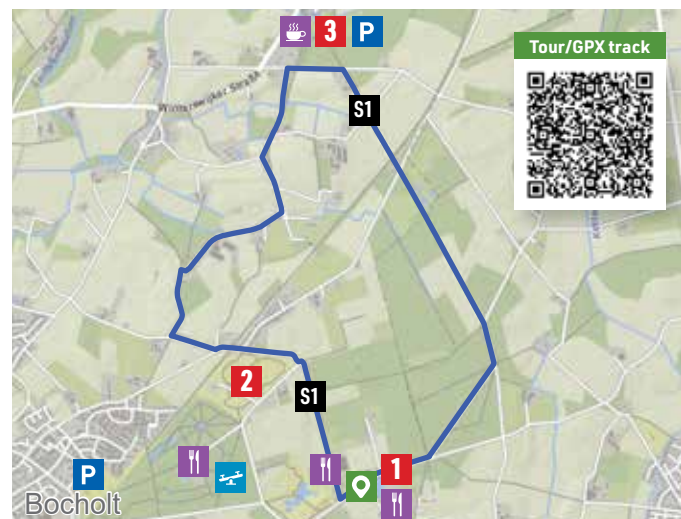
↔ Afstand 7,6 km

📍 Start / finish

An den Tonwerken 1, Bocholt

★ Highlightpunten

- 1 – Natuurbad Tonwerke met horecagelegenheid
- 2 – Stadtwaldlager bij Bocholt
- 3 – Kleine omweg naar kasteel Diepenbrock

Voormalige brouwerij Tangerding | Bocholt-Stenern

S2 Hinnikende paarden en rondcirkelende ooievaars

Startpunt van deze wandeling is de parkeerplaats bij manege Bocholt-Barlo - paarden en ruitersport geven je aan het begin van deze wandeling een voorproefje van het landleven. Het pad loopt door het kleine bos "Im Tangerding" met uitzicht op het voormalige brouwerijgebouw en een mooie manege. De route gaat verder over velden richting "Zum Venn". Met een beetje geluk zie je hier kieviten of ooievaars. Na het oversteken van de Hemdener Ringstraße voert de route door een bomenlaan die uitkomt in een klein bosgebied. Een landelijke rondwandeling met veel natuurmomenten - rustig, natuurlijk en typisch Münsterland.

↔ Afstand 9,4 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats Winterswijker Straße
57c/ingang manege Bocholt-Barlo,
Bocholt

📌 Highlightpunten

- 1 - Manege Bocholt-Barlo met bistro
"Reitertreff", speeltuin en
asperge- en aardbeienverkoop
- 2 - Voormalige brouwerij Tangerding

Vergezicht over de velden | Rhede

R1 Door het landelijke Rhede – weiden, wegen, weidse uitzichten

Tijdens deze wandeling kun je genieten van schaduwrijke bossen afgewisseld met open veldlandschappen. Vertrekend bij natuurbad Tonwerke loop je langs het historische Huis Kretier en dan verder over een landbouwweg met een weids uitzicht over weilanden en velden. Het pad loopt langs de volkstuintjes van Rhede, waar bloeiende percelen voor groene accenten zorgen. Achter een rustige boerderij wacht je een melkvulstation voor een kleine verfrissing. Als je wilt, kun je hier ook genieten van een pauze met een lekker ijsje voordat je door het open landschap terugloopt naar natuurbad Tonwerke.

↔ Afstand 6,6 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats

An den Tonwerken,
Bocholt

★ Highlightpunten

- 1 - Natuurbad Tonwerke met horecagelegenheid
- 2 - Huis Kretier
- 3 - Melkvulstation Blömer (kleine zelfbedieningswinkel)
- 4 - Rheder Hofeis

Mooi Pättken | Rhede

R2 Op pad door het glimlachende Münsterland

Vanaf het marktplein in Rhede loopt je route langs de imposante St. Gudulakerk via het Pastors Busch de natuur in. Al snel gaat het landschap open, met uitzichten op velden en weiden. Beekjes, kleine bosgebieden en open landschappen leiden je naar Huis Kretier. Na een kort stuk langs de straat nodigt het badhuis van natuurbad Tonwerke je uit voor een pauze. De terugweg gaat over rustige landbouwwegen door het Burgerpark met zijn zintuigenpad – waarna je nog het museum Villa Medica kunt bezoeken.

↔ Afstand 11 km

📍 Start / finish

Parkeerplaatsen in het centrum van
Rhede (Kirchstraße of Gildekamp)

★ Highlightpunten

- 1 - St. Gudulakerk / museum Villa Medica
- 2 - Pastors Busch en Burgerpark
- 3 - Huis Kretier
- 4 - Natuurbad Tonwerke met horecagelegenheid

Naar de Hohenhorster Bergen | Bocholt/Rhede

R3 Van het buitenbad naar het Aa-meer en terug

Vanaf het binnen- en buitenzwembad voert de route je naar het bosgebied Winkelhauser Berge, dat overgaat in het beschermde natuurgebied Hohenhorster Berge. Een tussenstop bij het Aa-meer bij Bocholt zorgt voor een korte pauze voordat het verder gaat langs stedelijke architectuur en de campus van de Westfaalse Hogeschool Bocholt. Het pad kronkelt al snel door groene bospercelen en over rustige landbouwwegen. Vlak voor de finish kun je gezellig wat eten of drinken in het centrum van Rhede voordat het laatste stuk je langs de levendige beek Rheder Bach weer terugbrengt.

↔ Afstand 11,3 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats bij het binnen- en buitenzwembad, Heideweg 59, Rhede of parkeerplaatsen bij het sportcentrum, Rhede

★ Highlightpunten

- 1 - Natuurgebied Hohenhorster Berge
- 2 - Aa-meer bij Bocholt
- 3 - Pastors Busch en Burgerpark
- 4 - Museum Villa Medica

Schuilhut nabij Prinzenbusch | Rhede

R4 Weidse velden en stille bospaden

Weidse uitzichten, stille bospaden en een vleugje water langs de beek Rheder Bach - dat staat je te wachten op deze afwisselende route. Je begint op de parkeerplaats aan de Schlossstraße en passeert het indrukwekkende kasteel Rhede, de residentie van de vorstelijke familie Salm-Salm. Een klein stukje door het stadje, langs de kloostertuin, en dan ben je al snel in een open landschap. Weidse uitzichten over velden en weiden worden afgewisseld door lommerrijke passages door rustige stukken bos. Tot slot passeer je het Prinzenbusch - een populair recreatiegebied met fraaie oude bomen - om weer terug te keren bij het startpunt.

↔ Afstand 11,7 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats Schlossstraße 6, Rhede

★ Highlightpunten

- 1 - Kasteel van Rhede
- 2 - St. Gudulakerk / Museum Villa Medica
- 3 - Prinzenbusch

Wedemhove-toren | Borken

B1 Vijf torens, één pad – Borken ontdekken

Begin je tocht op de parkeerplaats van het stadspark van Borken en volg de Döringbach door het groene park, langs de Vennegärten, naar het stadscentrum. Hier staan je de middeleeuwse Wedemhove-toren en het FARB – het Forum Altes Rathaus Borken – te wachten. De tocht gaat verder naar het moderne molenterrein met zijn vistrap en de terrassen aan de Aa. Tijdens de wandeling kom je ook langs historische plekjes zoals de Wasserstiege en de tocht eindigt met een kleine omweg via Schniggenteich, een vijver en tevens een klein beschermd natuurgebied. Al met al een perfecte mix van stadsgeschiedenis, cultuur en natuur.

↔ Afstand 4,3 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats Mergelsberg-spoorthal en recreatiebad AQUARIUS, Parkstraße of parkeerplaats station van Borken, Bahnhofstraße

★ Highlightpunten

- 1 – Stadspark Borken
- 2 – Wedemhove-toren
- 3 – Kornmarkt
- 4 – FARB

Molenterrein | Borken

B2 Door "De Bergen" naar jeugdkasteel Gemen

Deze afwisselende rondwandeling begint bij de "Hagenstiege" en voert je eerst door de boerengemeente Krückling, waar je weilanden, akkers en de Bocholder Aa passeert. Een hoogtepunt is het beschermde natuurgebied Hombornquelle met zijn visvijvers en de stoeterij Forellenhof. De route gaat verder door het heuvelachtige landschap van "Die Berge", waar zeldzame diersoorten leven, en dan bereik je de Dülmener Weg en het molenterrein met een vistrap. Ontspannen kun je op de terrasjes bij de Aa of je kunt het FARB – Forum Altes Rathaus Borken – ontdekken. Het pad leidt je verder naar het pittoreske Gemen, langs het kasteelgebied en het jeugdkasteel van Gemen, en eindigt weer bij de "Hagenstiege".

↔ Afstand 12,6 km

📍 Start / finish

Hagenstiege of Zum Homborn of Kapellenstraße (Schönstatt-Au)

★ Highlightpunten

- 1 – Natuurgebied Die Berge met Hombornbron
- 2 – Molenterrein
- 3 – Schönstatt-Au
- 4 – Kasteelgebied van Gemen

Heemkundehuis Burlo | Borken-Burlo

B1 Heemkundehuis, klooster & ven: Burlo beleven

Start op de parkeerplaats langs de Vennweg nabij het klooster Mariengarden. Je tocht voert je via het grensoverschrijdende Kommiezenpad door Burlo, langs weilanden, velden en het standbeeld van de heilige Johannes Nepomuk. Bij de schuilhut Vennebülten kun je even uitrusten. Dan loop je verder over de Vennweg en Entenschlatt – een kleine omweg via het beschermde natuurgebied Burlo-Vardingholter Venn met observatiepunt is de moeite waard. Terug bij het vertrekpunt komt er een einde aan een afwisselende tocht vol natuur en geschiedenis.

↔ Afstand 3,5 km

📍 Start / finish

Vennweg
Borken-Burlo

📌 Highlightpunten

- 1 – Heemkundehuis Burlo
- 2 – Klooster Mariengarden met kloosterkerk
- 3 – Beschermde natuurgebied Burlo-Vardingholter Venn en Entenschlatt met observatiepunt
- 4 – Kommiezenpad

Jeugdkasteel Gemen | Borken-Gemen

G1 Van het Sternbusch naar de molen

Begin je tocht bij het toegangspunt tot het Sternbusch langs de Hagenstiege en wandel door een laan het vredige bos in. Je loopt dan verder over het platteland rond Weseke naar de Bockwindmolen en het park Picker met meer dan 2.300 plantensoorten. Beleef de geschiedenis van planten en de aarde in het Quellengrundpark. De terugweg voert langs de St. Ludgeruskerk en een kleine excursie naar het jeugdkasteel van Gemen met de Mariakerk en het Ackerbürgerhuis rondt de tocht af – natuur, geschiedenis en tuinkunst in één.

↔ Afstand 15,1 km

📍 Start / finish

Hagenstiege, Borken-Gemen of
Eschwiese, Borken-Weseke

📌 Highlightpunten

- 1 – Bosgebied Sternbusch
- 2 – Jeugdkasteel Gemen
- 3 – Katholieke Mariakerk Gemen met voormalig Franciscanenklooster
- 4 – Heemkundehuis Gemen

Pröbstingmeer | Borken-Hoxfeld

H1 Avontuur aan het Pröbstingmeer

Begin je tocht bij knooppunt 59 aan de Pröbstinger Allee en steek de Bocholter Aa over. Het pad voert je door het Pröbstinger Busch naar het klimbos bij het meer – een perfecte plek voor avonturiers. Dan loop je verder naar de zwarte Madonna in een boomholte en naar het uitkijktplatform "BelleVue". Bij het natuurbad met zandstrand en speeltuin kun je vervolgens relaxen alvorens terug te keren bij het vertrekpunt – ideaal voor natuurliefhebbers en gezinnen.

↔ Afstand 3,5 km

📍 Start / finish

Pröbstinger Allee, Borken-Hoxfeld
of Pröbstinger Busch, Borken-Hoxfeld

★ Highlightpunten

- 1 - Recreatiegebied Pröbstingmeer
- 2 - Platform BelleVue
- 3 - Klimbos Borken
- 4 - Pröbstinger Busch

Planetenpad bij het Pröbstingmeer | Borken-Hoxfeld

H2 Familiepret met planetenweg, klimbos & boottocht

Je wandeling begint bij het zonnemodel aan de Pröbstinger Allee, het begin van de planetenweg. Via het Pröbstinger Busch kom je uit bij het klimbos – een echt avontuur. Je kunt een heerlijke duik nemen in het natuurbad. De geweldige speeltuin direct aan het meer is ideaal voor gezinnen. Op de terugweg zijn er de nodige picknickplaatsen en ligstoelen om even te vertoeven. En tot slot: een boottocht of ontspannen bij de vistrap – puur natuur en avontuur.

↔ Afstand 4 km

📍 Start / finish

Pröbstinger Allee, Borken-Hoxfeld of
Pröbstinger Busch, Borken-Hoxfeld

★ Highlightpunten

- 1 - Planetenweg
- 2 - Botenhuis
- 3 - Natuurbad
- 4 - Vistrap

Bockwindmolen | Weseke

W1 Op het spoor van de uienhistorie van Weseke

Begin je wandeling in het centrum van Weseke en geniet van het uitzicht op weiden en velden terwijl je het parklandschap van het westelijke Münsterland passeert. Na een paar kilometer bereik je de St. Ludgeruskerk met zijn opvallende 75 meter hoge toren. Weseke, ook wel bekend als het "uiendorp", herdenkt de uientraditie van de regio met twee bronzen beelden. De afgebeelde figuren "Sippel Lisbeth" en "Sippel Jans" vertellen over het historische belang van de uien van Weseke op de markten.

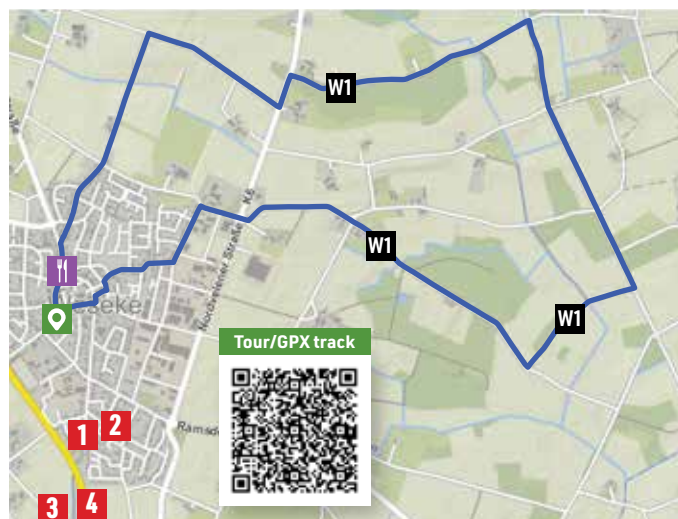
↔ Afstand 9,5 km

📍 Start / finish

Borkenwirther Straße,
Borken-Weseke

📌 Highlightpunten

- 1 - Heemkundehuis Weseke
- 2 - Apothekeerstuin
- 3 - Parktuin Picker
- 4 - Bockwindmolen

Parktuin Picker | Weseke

Historisch dierenpark | Velen

V1 Ontdekkingstocht door Velen

Ontdek tijdens je wandeling door Velen het historische dierenpark met de "Lange Kieke", een laan met meer dan 100 ter ere van de Duitse keizer geplante lindebomen. Vervolg je wandeling door velden en bossen naar de gerestaureerde houtzagerij Gut Roß, die deel uitmaakt van het "Levende Museum". Dan gaat het terug naar het "sprookjeskasteel van het Münsterland", kasteel Velen – ooit de zetel van een adellijke familie. Vele indrukken rijker eindigt je pad dan – en kun je beginnen aan talloze andere verkenningstochten rond Velen.

↔ Afstand 3,7 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats bij Tiergarten,
Am Tiergarten 15, Velen

★ Highlightpunten

- 1 - Kasteel Velen
- 2 - Houtzagerij Gut Roß

Kasteelpark | Velen

V2 Natuurbeleving rond Velen

Begin je tour in het historische dierenpark van Velen met zijn laan van meer dan 100 oude lindebomen, geplant ter ere van de Duitse keizer. Van daaruit voert de route je naar de gerestaureerde houtzagerij Gut Roß, die deel uitmaakt van het "Levende Museum". Vooral op warme dagen kun je even een verfrissende pauze inlassen bij de artesische put. Om dan verder te lopen door velden en weiden, langs kleine beekjes en over natuurlijke paden. Je tour eindigt bij het sprookjesachtige kasteel Velen – een plek vol geschiedenis en charme.

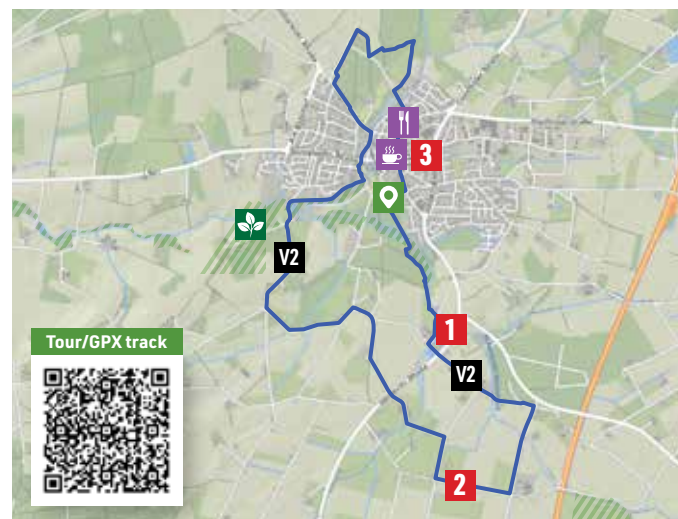
↔ Afstand 12,6 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats bij Tiergarten,
Am Tiergarten 15, Velen

★ Highlightpunten

- 1 - Houtzagerij Gut Roß
- 2 - Artesische put
- 3 - Kasteel Velen

Landschapspad | Velen

V3 Door het parklandschap van het Münsterland

Begin je wandeling in Velen bij de Krumme Mauer en beleef zo'n 16 kilometer lang de schoonheid van het typische Münsterlandse parklandschap. Het pad voert je door schilderachtige boerenlandschappen, langs weilanden, velden en kleine beekjes. In Ramsdorf kun je een korte omweg maken naar kasteel Ramsdorf en de vistrappen bezoeken – een perfecte gelegenheid voor een korte pauze. Tijdens de wandeling kom je ook langs de oude smederij van Beckmann, een fascinerende plek waar de geschiedenis tot leven komt. Ervaar de unieke combinatie van natuur en traditie op deze tocht.

↔ Afstand 15,9 km

📍 Start / finish

Parkeerplaats, An der Krummen Mauer 5-9,
46342 Velen OF niet direct langs de route
wandelparking bij de Tiergarten,
Am Tiergarten 15, Velen

★ Highlightpunten

- 1 - Kasteel Velen
- 2 - Kasteelmolen
- 3 - Oude smidse Beckmann

Stadspark Ramsdorf | Ramsdorf

R1 Langs de Bocholter Aa en door het stadspark van Ramsdorf

Je wandeling begint op de Hubertusplatz en voert je door een vredig bosgebied met oude grafheuvels. Een klein "verheven moment" wacht je op de Lünsberg – tenminste voor Münsterlandse verhoudingen. Via de Forellenhof loop je een stukje langs de Bocholter Aa en al snel bereik je Ramsdorf. Bezoek de vistrappen, geniet van een pauze in het stadspark en ontdek kasteel Ramsdorf met zijn museum. Daar kun je spannende dingen leren over de regio – vooral de tentoonstelling over de grafheuvels in de oude gewelven is de moeite waard. Na deze excursie naar het hoogtepunt van Ramsdorf loop je over ontspannen paden terug naar de Hubertusplatz.

↔ Afstand 15,4 km

📍 Start / finish

Wandelparking Hubertusplatz,
Ostendorfer Straße, Velen

★ Highlightpunten

- 1 - Vistrappen
- 2 - Kasteel Ramsdorf
- 3 - Stadspark Ramsdorf

KOM MEE NAAR BUITEN – HET AVONTUUR TEGEMOET!

Wat is een natuurpark eigenlijk?

Groene bossen, open graslanden, bijzondere biotopen, beken en uiterwaarden – en daar middenin: wij mensen. In natuurparken moeten **landschappen worden behouden en zorgvuldig verder worden ontwikkeld**. De focus ligt op het **samen-leven van mens en natuur**.

In Duitsland heb je **104 natuurparken**, die ongeveer **28% van het oppervlak van het land** beslaan. Alleen al in **Noordrijn-Westfalen** zijn er **twaalf**.

Hun taken: **de natuur beschermen, recreatie mogelijk maken, kennis overdragen en de regio versterken** – samen met de toeristenbranche, de landbouw, het onderwijs en veel geëngageerde mensen.

Natuurpark Hohe Mark – de natuur van dichtbij beleven

Een van deze 104 natuurparken is natuurpark Hohe Mark – gelegen tussen **Münsterland, Nederrijn en Ruhrgebied** met een oppervlak van ca. **2.000 km²**.

Het bijzondere hieraan is: de natuurbeleving begint direct voor de deur. Stad en natuur gaan hier naadloos in elkaar over.

Beleef bossen in de overgang naar wildernis, oude veengebieden, open weiden, sprankelende meren en rustige valleien – waar een uitgebreid netwerk van paden doorheen loopt. En daartussenin: culturele sporen, historische plekjes en echte eilanden van rust.

En wat is een betere manier om dit landschap te ontdekken dan **te voet – op kwaliteitspaden** die weidse uitzichten bieden, stilte hoorbaar maken en natuurgenot combineren met lichaamsbeweging?

Hohe Mark Steig – prachtig wandelen in het natuurpark

Over ruim **140 km** voert de **Hohe Mark Steig** je in zes **etappes** dwars door het natuurpark – van **Wesel naar Olfen** of omgekeerd.

De **etappes** zijn tussen de **19 en 28 kilometer** lang en bieden alles wat een wandelaarshartje begeert: **afwisseling, rust, natuurlijke diversiteit** – een echte ervaring voor iedereen die graag flinke wandelingen maakt.

LandStreifer – het kleine avontuur

Als je het liever wat rustiger aan doet of op zoek bent naar **rondtochten met hetzelfde start- en eindpunt**, dan zijn de **LandStreifers** de perfecte keuze. Deze **rondwandelingen** verrassen je telkens weer met nieuwe perspectieven.

- **4-6 km** – ideaal voor gezinnen en beginnende wandelaars
- **9-16 km** – perfect voor een uitgebreide dagwandeling

Of je nou een korte wandeling of een sportieve dagtocht zoekt: **hier vind je gegarandeerd een route.**

En jij? Ben je er klaar voor?

Trek dan je schoenen aan, pak je rugzak in en **ontdek het natuurpark Hohe Mark op je eigen manier.**

Meer informatie, kaarten en tips:
www.hohe-mark-steig.de

PREMIUM-WANDELPADEN

Rondtochten in het natuurpark Hohe Mark

 Hohe Mark Steig

 Waterroute

 Bezoekerscentra

 1 - 13 LandStreifer

**1 DE ENGELSE TUINEN
VAN DE HERTOEG**

Afstand: 4,4 km

2 REIS DOOR DE TIJD

Afstand: 5,2 km

**3 IN DE VOETSTAPPEN VAN
GROEF ALEXANDER II**

Afstand: 6,3 km

4 BURGENPATT

Afstand: 9,3 km

5 JE BED MET UITZICHT

Afstand: 9,3 km

6 TUSSEN STEVER EN LIPPE

Afstand: 10,7 km

7 HAARD AAN DE GRENS

Afstand: 11,2 km

8 WILD, BOSSEN EN VERGEZICHTEN

Afstand: 11,9 km

9 DE BERGEN

Afstand: 13,7 km

10 GERNEBACHDAL

Afstand: 13,8 km

11 ÜFTER MARK

Afstand: 13,8 km

**12 HET BOSGEBIED
VAN DIERSFORDT**

Afstand: 14,9 km

**13 DIEPE BERGEN,
HOOGGELEGEN DALEN**

Afstand: 15,9 km

LANDSTREIFER REIS DOOR DE TIJD

in Hamminkeln/Rhede – Dingdener/Büngerner Heide

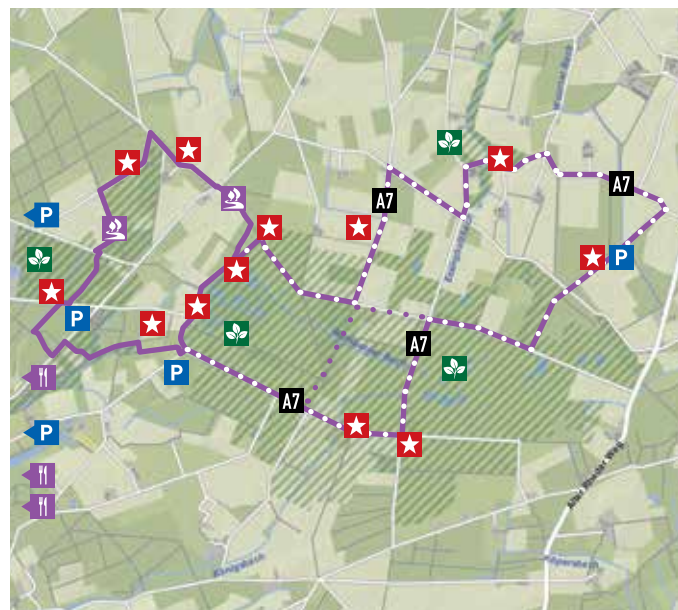
Wandelen voor cultuurliefhebbers, natuurfreaks, last-minute reizigers & gezinnen, door bos, heide, dennenbos, gras- en akkerland

Deze 5,2 km lange LandStreifer nodigt je uit voor een reis naar het oude, landelijke cultuurlandschap van de Dingdener/Büngerner Heide. Je zult versteld staan hoe wij mensen het aanzicht van dit landschap in de loop der tijd hebben veranderd, hoe bos heide, heide weer bos werd en hoe weilanden landbouwgrond werden.

BELEVENIS-TIPS

- ✓ Beleef de pure natuur in beschermde natuurgebieden
- ✓ Zeldzame dier- en plantensoorten ontdekken, vooral wilde en watervogels
- ✓ Aantrekkelijke rondwandeling met rustplaatsen en informatieborden
- ✓ Uitkijkplatform voor het observeren van waterbuffels en ooievaars

LandStreifer	Verlengtour (9,2 km)	Afkortingen
Horecabedrijven	Beschermde natuurgebied	Interessant plekje
Wandelparking		

OVERZICHT

- ↔ **Afstand** 5,2 km
- ⌚ **Duur** ca. 1:30 uur
- 📍 **Start/finish** Parkeerplaats "Alte Schäfererei" – op de hoek Klausenhofstr./ Zum Venn, Hamminkeln-Dingden of parkeerplaats Schnepfenweg, Rhede
- 🚶 **Moeilijkheidsgraad** .. makkelijk – gezinsvriendelijk
- ↑ **Klimmen** 30 m
- ↓ **Afdalen** 30 m

Hier vind je de
GPX track:

- Natuurlijk pad** 72 %
- Weg** 27 %
- Straat** 1 %

OPENBAAR VERVOER

Vanaf station Dingden 3,6 km te voet naar het startpunt "Alte Schäfererei".

LANDSTREIFER DE BERGEN

in Borken en Velen

Puur natuur, duinenfeeling en open landschappen, uitgestrekte bossen, gras- en boompiepers ... en zelfs Schotse Hooglandrunders – dit alles vind je op een kleine 14 kilometer tussen Borken en Velen.

Hier staan je maar liefst vijf "toppen" te wachten – de Tannenbültenberg, de Lünsberg, de Fliegerberg, de Hövelsberg en de Dönersberg. Kleine hoogtepunten in het verder zeer vlakke gebied!

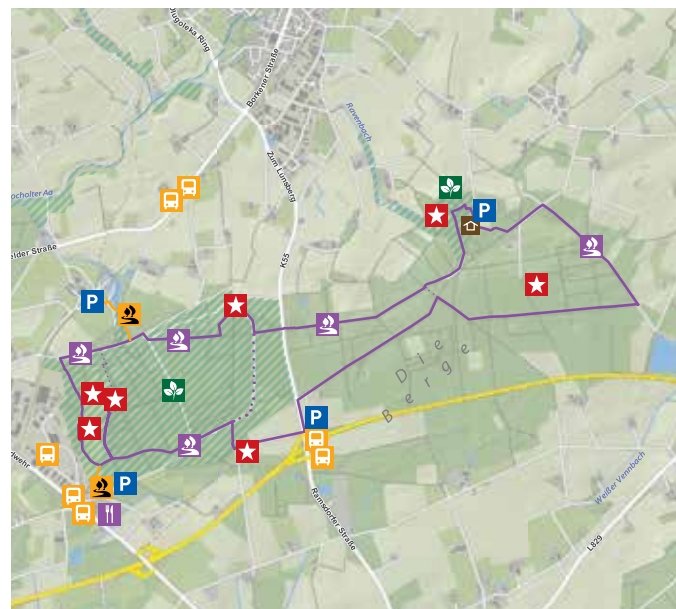
BELEVENIS-TIPS

Ramsdorf & Velen

- ✓ Historisch Dierenpark Velen
- ✓ Artesische put
- ✓ Heemkundig museum in kasteel Ramsdorf

Borken

- ✓ Stadsgeschiedenis en wisselende speciale tentoonstellingen in het FARB (Forum Altes Rathaus Borken)
- ✓ Jeugdkasteel Gemen
- ✓ Pröbstingmeer
- ✓ Apothekestuin in het heemkundehuis Weseke
- ✓ Heemkundehuis Marbeck

LandStreifer	Toegangsweg LandStreifer	Afkorting
Horecabedrijven	Beschermd natuurgebied	Interessant plekje
Parkeerplaats	Openbaar vervoer - haltes	Schuilhut

OVERZICHT

- ↔ **Afstand** 13,7 km
- 🕒 **Duur** ca. 3:30 uur
- 📍 **Start/finish** Wandelparking Hubertusplatz, Ostendorfer Str., Velen of Fliegerberg, Dölmener Weg, Borken
- 🧑 **Moeilijkheidsgraad** ... gemiddeld
- ↑ **Klimmen** 60 m
- ↓ **Afdalen** 60 m

Hier vind je de
GPX track:

Aard van het pad:
meer dan **90%** op
natuurlijke paden

OPENBAAR VERVOER

Via de S75 (vanuit Münster/Bocholt)
naar de P+R Ramsdorf of lijn 62
(vanaf treinstation Borken)

STADT ISSELBURG

Isselburg

Markt 5-7 | 46419 Isselburg
Tel. +49 2874 942344
tourismus@isselburg.de
www.isselburg.de

Rhede

Bahnhofstraße 1 | 46414 Rhede
Tel. +49 2872 930100
tourist@rhede.de | www.rhede.de

**VELEN
RAMSDORF**

Velen

Ramsdorfer Str. 19 | 46342 Velen
Tel. +49 2863 926219
touristinfo@velen.de | www.velen.de

Naturpark Hohe Mark e. V.

Tiergarten 1 | 46348 Raesfeld
Tel.: +49 2865 609 110
www.naturpark-hohe-mark.de

BOCHOLT

Bocholt

Nordstraße 14 | 46399 Bocholt
Tel. +49 2871 5044
info@tourist-info-bocholt.de
www.bocholt.de

Borken

Tourist-Info in het FARB
Markt 15 | 46325 Borken
tel. +49 2861 939 252
tourist-info@borken.de
www.borken.de/tourismus

MÜNSTERLAND. DAS GUTE LEBEN.

Teksten en redactie: gemeente Isselburg, Tourist-Info Bocholt, gemeente Rhede, Tourist-Info Borken, Tourist-Info Velen, Natuurpark Hohe Mark

Layout: Satzdruck GmbH | 48653 Coesfeld

1e editie - juni 2025 | Gedrukt op kringlooppapier

Kaartmateriaal

Die Basisk@rte - 'Natuurpark Hohe Mark', bewerking en vormgeving district/Kreis Borken (2022),
© LandNRW/Kreis Borken, GEObasis.DE/BKG, EUA, OSM

Foto's: Tobias Vollmer, Stefan Bröker, Naturpark Hohe Mark, gemeente Isselburg/Tina Schumacher, Münsterland e.V./Sebastian Lehrke, gemeente Borken/Maik Büger, Münsterland e.V./Philipp Fölting, gemeente Isselburg, Tourist-Info Bocholt/Barbara Volmering, Tourist-Info Bocholt/Claudia Henke, Tourist-Info Bocholt, Markus Nass, gemeente Rhede, gemeente Borken/Martin Wissen, gemeente Borken, gemeente Borken/Raimund Weber, gemeente Velen, Patrick Gawandtka, Niederrhein Tourismus/Patrick Gawandtka

Deze brochure wordt gesubsidieerd door de districtsregering van Münster met middelen uit de subsidierichtlijn FöNa voor natuurbehoud van het ministerie voor Milieu, Natuurbehoud en Verkeer van Noordrijn-Westfalen.